

LATVIJAS REPUBLIKAS 6. SAEIMAS
JURIDISKĀS KOMISIJAS SĒDES
PROTOKOLS NR.309

Rīgā, 1998.gada 27. aprīli

Atklāta sēde sākas plkst.10.00, beidzas plkst.12.15

Pedalās: komisijas locekļi I.Birzniece, I.Bišers, M.Grinblats, J.Kaksītis,
R.Marjaša, J.Mauliņš, K.Libane, M.Lujāns.
Komisijas konsultantes I.Neilande ;E.Bērziņa, K.Vitola
Juridiskā biroja vadītājs G.Kusiņš (3., 4.jautājumā)

Sēdi vada: J.Kaksītis

Protokolē: I.Neilande (1.un 2. jautājumu),K.Vitola (3., 4.jautājumu)

Darba kārtībā:

1. Likumprojekts "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā"
(reģ.nr.944).

Ziņo I.Bišers

2. Likumprojekti:
"Grozījums likumā "Par tiesu varu"" (reģ.nr.978) un "Grozījums likumā
"Par bāriņtiesām un pagasttiesām"" (reģ.nr.979).

Ziņo M.Grinblats

3. Likumprojekts "Satversmes II daļa "Par cilvēktiesībām"
(reģ.nr.949).

Ziņo I.Bišers

4. Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē"
(reģ.nr.1092).

Ziņo I.Bišers

1.

Likumprojekts
"Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā"
(reģ.nr.944)

Ziņo I.Bišers

Tiek turpināta likumprojekta izskatīšana otrajam lasījumam.

drošības iestādēm

(1) Valsts ierēdņu dienestspēc prokuratūras, izziņas un valsts drošības iestāžu ierosinājuma pieprasa deklarāciju no šā likuma 5. pantā minētajām amatpersonām un to radniekiem gadījumos, kad tas nepieciešams izziņas vai kriminālvajāšanas nodrošināšanai."

21. Izeikt 29. panta trešo daļu šādā redakcijā:

"(3) Atļiegts publicēt deklarācijā norādīto amatpersonu un to radnieku dzīvesvielu (adresi) un personas kodu."

Par Pārejas noteikumu 8.punktu

Komisija nolemj atkārtoti iesniegt atbildīgajai komisijai priekšlikumu izslēgt Pārejas noteikumu 8.punktu.

2.

Likumprojekti:

“Grozījums likumā “Par tiesu varu””

(reģ.nr.978)

“Grozījums likumā “Par bāriņtiesām un pagasttiesām””

(reģ.nr.979)

Ziņo M.Grīnblats

Aicina komisijas locekļus izteikt savu viedokli.

J.Kaksītis norāda, ka piesēdētāji ir pietiekami ierobežoti ar procesuālajām normām. Jautā, kas attiecas uz piesēdētājiem “Korupcijas novēršanas likuma” izpratnē?

I.Bišers atbild, ka uz piesēdētājiem attiecas panta par dāvanu un suvenīru saņemšanu, kā arī par reklamēšanu. Uzskata, ka šim abām personu grupām jānoņem korupcijas aizliegumu.

Komisija nolemj :

1) neatbalstīt likumprojektu “Grozījums likumā “Par tiesu varu”” (reģ.nr.978) un “Grozījums likumā “Par bāriņtiesām un pagasttiesām”” (reģ.nr.979) pieņemšanu trešajā lasījumā;

2) atzinumus par likumprojektu “Grozījums likumā “Par tiesu varu”” (reģ.nr.978) un “Grozījums likumā “Par bāriņtiesām un pagasttiesām”” (reģ.nr.979) iesniegt Saeimas Prezidijam pēc likumprojekta “Grozījumi likumā “Korupcijas novēršanas likums”” pieņemšanas trešajā lasījumā.

3.

Likumprojekts

“Satversmes II daļa “Par cilvēktiesībām” (reģ.nr.949);

Likumprojekts

“Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” (reģ.nr.1092).

Ziņo I.Bišers

Informē, ka šo likumprojektu, - Satversmes II daļas projekts par cilvēktiesībām, ir izstrādājusi īpaši tam izveidota komisija, kuras satāvā

bija visu frakciju pārstāvji. Norāda, ka klāt pie likumprojekta ir pievienoti vairāku frakciju sniegtie atzinumi par šo likumprojektu (protokola pielikumā), no kuriem tikai viens ir negatīvs, un tas ir LNNK un LZP frakcijas atzinums. Uzskata, ka svarīgākais no jautājumiem, kas būtu jāizdebatē komisijas sēdē pirms projekta virzīšanas uz Saeimas sēdi, ir jautājums kā nosaukt šajā likumprojektā iestrādātās cilvēktiesības, - vai tās sauksies par cilvēktiesībām vai par pamattiesībām. Otrs jautājums ir, vai tā būs Satversmes II daļa vai 8.nodaļa. Informē komisijas locekļus, ka Latvijas Republikas Satversmes otrās daļas projekta-par cilvēktiesībām-izstrādes komisija nepieņēma priekšlikumu par nosaukumu "par pamattiesībām" un par 8.nodaļu, jo šī komisija tika izveidota ar mērķi izstrādāt Satversmes II daļu par cilvēktiesībām. Informē, ka komisijā bija debates arī par jautājumiem, vai visām personām ir tiesības brīvi atgriezties Latvijā vai arī tikai Latvijas pilsoņiem, un par to, kur būtu jāatrodas normai par valsts valodu. Dara zināmu, ka pirmajā jautājumā komisijas vairākums atbalstīja variantu, ka visām personām, kurām ir Latvijas pase, ir tiesības atgriezties Latvijā, jo tas atbilst starptautiskiem principiem. Runājot par normu par valsts valodas atrašanās vietu, tad komisija to ietilpināja II daļā, jo arī Satversmes sapulces izstrādātajā Satversmes otrajā daļā, šī norma bija paredzēta otrajā daļā. Juridiskās komisijas locekļi vēl tiek informēti par to, ka Latvijas Republikas Satversmes otrās daļas projekta-par cilvēktiesībām- izstrādes komisija uzskata, ka Satversmē vajadzētu iezīmēt arī tiesu struktūru.

M.Lujāns izsaka lūgumu ziņotājam un M.Grīnblatam, kurš ir viens no iesniedzējiem likumprojektam "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē", sniegt vairāk salīdzinošas informācijas par abiem likumprojektiem, jo šie projekti Juridiskajai komisijai pēc tam būs jāvirza tālāk un lai komisija varētu lemt par kādu kompromisa variantu.

M.Grīnblats informē, ka likumprojektu atšķirība ir viņu struktūrā un galvenā atšķirība ir tā, ka ar "Tēvzemes un Brīvības" deputātu iesniegto likumprojektu, tiek izdarīti būtiski grozījumi Satversmē, un tie ir atspoguļoti likumprojekta 1.un 2.pantā. Runājot par likumprojekta 1.pantu izsaka viedokli, ka atsaukšanās uz vēsturisko tradīciju ir laba lieta, bet toreiz politiskā situācija bija savādāka, vajag skatīties kāda situācija valstī ir šobrīd.

K.Libane atbalsta priekšlikumu par to, ka norma par valsts valodu būtu nostiprināma Satversmes 4.pantā.

J.Mauliņš izsaka viedokli, ka viņš, protams, balsos par šā likumprojekta konceptuālu atbalstīšanu, bet uzskata, ka šis likumprojekts ir tukšo frāžu kopojums.

Tiek dots vārds Juridiskā biroja vadītājam G.Kusiņam.

G.Kusiņš isumā pastāsta par konstitūcijas vēsturisko izcelšanos, pieminot, ka konstitūcija ir radusies no cilvēktiesībām un tas ir tāpēc, lai lasot konstitūciju cilvēkiem būtu skaidra valsts uzbūve, tās pamatprincipi un šie principi parasti tiek noteikti valsts konstitūcijā. Galvenos vilcienos salīdzina abus likumprojektus. Kā galveno trūkumu frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" iesniegtajā likumprojektā min 117.pantu, kurā teikts: "ka personas tiesības, kas noteiktas Satversmes deviņdesmit trešā pantā var tikt ierobežotas likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību", bet tai pašā laikā 93.pantā teikts, ka ikviena tiesības uz dzīvību aizsargā likums. Uzskata, ka nav pieņemami, ka ar tikumības apsvērumiem kādam var atņemt dzīvību. Izsaka viedokli, ka vislabākais kompromiss būtu, ja tiktu izstrādāts alternatīvais likumprojekts, jo uzskata, ka sliktāk būtu, ja atbalstu no 2/3 deputātu nesaņemtu neviens no likumprojektiem.

I.Bišers atbalsta priekšlikumu par alternatīvā likumprojekta izstrādāšanu.

Komisija nolemj atbalstīt alternatīvā likumprojekta sagatavošanu, un nolemj uzticēt šā projekta sagatavošanu I.Bišeram un M.Grīnblatam.

I.Bišers izsaka viedokli, ka tādā gadījumā tagad būtu nepieciešams komisijai izdebatēt sekojošas principiālas lietas, - vai būs daļa vai nodaļa, kāds būs nosaukums, kur atradīsies norma par valsts valodu.

G.Kusiņš informē komisijas locekļus, ka divdesmitajos gados cilvēktiesības no sākuma bija iecerētas kā II daļa, bet uz galīgo balsojumu 1922.gadā tomēr tās gāja kā 8.nodaļa, jo I daļai nebija nosaukuma. Izsaka savu viedokli, ka pašreizējā Satversmē atbalstītu nodaļas variantu.

Komisijas locekļi piekrīt G.Kusiņa viedoklim.

Komisija nolemj, ka cilvēktiesības Satversmē būs iestrādātas kā 8.nodaļa.

I.Bišers ierosina izlemt jautājumu par nodaļas nosaukumu. Informē, ka Satversmes otrās daļas projekta-par cilvēktiesībām- izstrādes komisijā gāja runa par to, ka cilvēktiesības ir ļoti plašs jēdziens un ka likumprojekta teksts neaptver visu šo jēdzienu - "cilvēktiesības".

R.Marjaša ierosina dot nodaļai nosaukumu "Cilvēka pamattiesības".

Komisija nolemj atbalstīt R.Marjašas priekšlikumu.

Komisijas locekļi debatē par to, kur vajadzētu atrasties normai par valsts valodu.

R.Marjaša izsaka viedokli, ja normu par valsts valodu liek kā otro panta teikumu, tad, pēc viņas domām, tā ir necieņa pret valsts valodu.

K.Libane ierosina sadalīt pantu divās daļās.

J.Kaksītis izsaka priekšlikumu, ka valsts valodas vieta būtu jānosaka 4.pantā, teikumi ir jāatdala un jāsāk ir ar valsts valodu.

Komisijas locekļi atbalsta J.Kaksīša priekšlikumu.

Komisija nolemj izteikt 4.pantu sekojošā redakcijā:

“Valsts valoda Latvijā ir latviešu valoda.

Latvijas valsts karogs ir sarkans ar baltu svītru.”

I.Bišers izsaka priekšlikumu ierakstīt Satversmē pantu par to kāda ir tiesu sistēma Latvijā.

G.Kusiņš izsaka viedokli, ka tas nebūtu lietderīgi, jo ir likums “Par tiesu varu”, kas to nosaka.

Komisija nolemj:

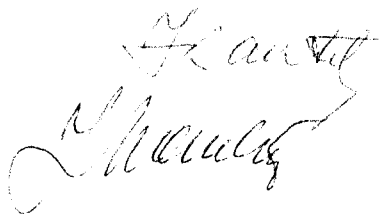
1.Lūgt Latvijas Republikas Tieslietu ministrijai, Latvijas Tiesnešu biedrībai, Latvijas neatkarīgo juristu asociācijai, Latvijas Republikas Augstākai Tiesai izteikt savu viedokli jautājumā par Satversmes 82.pantu, - vai tas būtu izslēdzams vai izsakāms jaunā redakcijā, nosakot kādas tiesas Latvijā spriež tiesu;

- izteikt savus priekšlikumus par 82.panta redakciju.

2. Lūgt Latvijas Republikas Tieslietu ministrijai, Latvijas Tiesnešu biedrībai, Latvijas neatkarīgo juristu asociācijai, Latvijas Republikas Augstākai Tiesai sniegt Juridiskajai komisijai rakstisku atbildi līdz š.g.5.maijam.

Komisijas priekšsēdētājs

Komisijas sekretārs



J.Kaksītis

J.Mauliņš